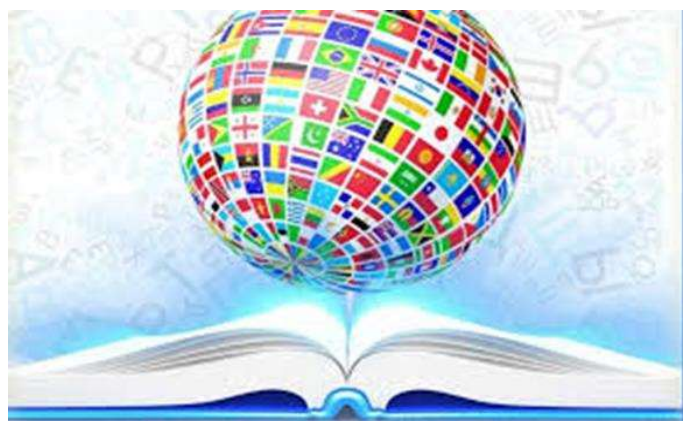

QASHQADARYO VILOYATI PEDAGOGIK MAHORAT MARKAZI

“GLOBALLASHUV JARAYONIDA UZLUKSIZ KASBIY RIVOJLANISH: NATIJA VA ISTIQBOLLARI”

XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA

Qarshi-2025, 30-aprel

Ushbu to'plamdan respublikamiz ta'lim tizimida maktab o'qituvchilarining uzluksiz kasbiy rivojlantirish samaradorligini oshirishning zamonaviy strategiyalarini ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish, ta'limni transformatsiyalash sharoitida maktab o'qituvchilarning kasbiy kompetentligini va mahoratini rivojlantirishning innovatsion yondavshuvlari, maktab o'qituvchilarning kasbiy rivojlanishidagi xorij tajribalari va ularning tahlili, maktab o'qituvchilarining psixologik va pedagogik ko'nikmalarini takomillashtirishning zamonaviy yechimlari, uzluksiz kasbiy rivojlantirishda maktab o'qituvchilarining raqamli mahoratlarini oshirish masalalariga doir maqola va tezislar o'rin olgan.

Mas'ul muharrir:

N. Oripova - *Qashqadaryo viloyati pedagogik mahorat markazi direktori*

Tahrir hay'ati a'zolari:

Z. S. O'roqova
Z. Oqboyeva
G. Karimova
D. Abdiraxmonova
L. Sultonova
D. Absalomova
M. Narzullayeva
N. Sevastyanova
D. Ergasheva

- Tillarni o'qitish metodikasi kafedrası dotsenti, f.f.n.
- Tillarni o'qitish metodikasi kafedrası katta o'qituvchisi
- Tillarni o'qitish metodikasi kafedrası katta o'qituvchisi
- Tillarni o'qitish metodikasi kafedrası o'qituvchisi
- Tillarni o'qitish metodikasi kafedrası o'qituvchisi
- Tillarni o'qitish metodikasi kafedrası o'qituvchisi
- Tillarni o'qitish metodikasi kafedrası o'qituvchisi
- Tillarni o'qitish metodikasi kafedrası o'qituvchisi
- Tillarni o'qitish metodikasi kafedrası o'qituvchisi

Taqrizchilar:

O. Norov

***Qashqadaryo VPMM, filologiya fanlari bo'yicha
falsafa doktori (PhD), dotsent***

O. Shukurov

***Iqtisodiyot pedagogika universiteti professori,
f.f.d (DSc)***

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallar to'plami Qashqadaryo viloyati pedagogik mahorat markazi Ilmiy-metodik kengashining 2025-yil 7-mart 2-sonli yig'ilish qaroriga asosan nashrga tavsiya etilgan.

To'plamdan o'rin olgan maqolalarning saviyasi, sifati va ilmiy dalillarning haqqoniyligi hamda mazmuni uchun mualliflar mas'uldir.

© **QashqadaryoVPMM, 2025.**

150.	Qosimov Dilmurodjon A'zamjonovich	Farg'ona viloyatida aloqa tizimi tarixini o'rganish- da raqamli texnologiyalarning o'rni va istiqbollari	567
151.	Аннаева Лола Расуловна	Использование искусственного интеллекта на уроках русского языка	571
152.	Dilafruz Yavkochdiyeva	Globallashuv jarayonida mediasavodxonlikning ahamiyati	575
153.	Gulhayo Yoqubova Erkin qizi	Sun'iy intellekt texnologiyalari yordamida o'smirlarning psixologik holatini diagnostika qilish usullari	579
154.	Ziyodullayeva Sarvinov Ziyotov Kamronbek Shamsiddin o'g'li	Bugungi rivojlanish davrida sun'iy intellektning afzalligi va kamchiligi	583
155.	Эргашева Дилором Муродиллоевна	Использование искусственного интеллекта на уроках русского языка	587
156.	Soliyev Mirzoxid Tursunxo'jayevich	Kichik maktab yoshidagi bolalarda kitobxonlik xususiyatlarini shakllantirishda raqamli texnologiya- larning ahamiyati	589
157.	Azamat Sanayev	Ta'limda innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llashning dolzarbligi	591
158.	Джураева Гуландом	Создание индивидуальных учебных планов и программ, отвечающих индивидуальным потребностям студентов с использованием искусственного интеллекта	594
159.	Soliyev Mirzoxid Tursunxo'jayevich	Bolalarda kitob o'qishga qiziqishni shakllantirishda zamonaviy sun'iy intellekt dasturlaridan foydala- nishning psixologik asoslari	597
160.	Sherdil Eshmurodov	Raqamli dunyoda kutubxona faoliyatini Avtomat- lashtirish	600
161.	Abadov Odilbek Rustam o'g'li	Bitiruvchi sinf o'quvchilarini kasb-hunarga yo'nalti- rishda sun'iy intellekt yordamidan foydalanishning psixologik tomonlari	602
162.	Muxidov Asqar Raxmatovich G'ulomova Marjona Qudiratovna	Xalqaro baholash dasturlari pisa, pirls va timss tadqiqoti natijalari asosida ta'lim sifatini oshirish	606
163.	Jumayeva Nafisa	Economic finance and banking sectors use opportunities	609
164.	Choriyorova Marjona	Hozirgi kundagi zararli kompyuter viruslari: turlari, ta'siri va himoyalani sh yo'llari	614
165.	Narzullayeva Maftuna	Raqamli dunyoda sun'iy intellekt masalasi: imkoniyatlar, xavflar va mas'uliyatli boshqaruv	621
166.	Boltayeva Iqboloy Sherzod qizi	Raqamli ta'lim platformalarining zamonaviy ta'lim jarayonidagi pedagogik va psixologik omillarni takomillashtirish	624
167.	Azamat Sanayev	Texnologiya fani - hayotiy fan	629

подход позволяет студентам учиться в своем собственном темпе, в то время как система искусственного интеллекта отслеживает их прогресс и соответствующим образом адаптирует материал курса. Это приводит к персонализированному и эффективному обучению, которое позволяет учащимся сосредоточиться на конкретных областях, которые нуждаются в улучшении. Благодаря использованию искусственного интеллекта школа повысила удовлетворенность учащихся на 38% и значительно улучшила успеваемость.

Пример 2: Школа менеджмента Слоуна Массачусетского технологического института. Школа менеджмента Слоуна Массачусетского технологического института внедрила гибкую систему образования на основе искусственного интеллекта для улучшения образовательного опыта студентов. Такой подход позволяет создавать персонализированные и динамичные учебные программы, адаптированные к скорости обучения и способностям каждого человека. Система может выявлять пробелы в знаниях и оказывать адресную помощь за счет использования алгоритмов машинного обучения. Такой подход направлен на повышение вовлеченности учащихся, улучшение результатов обучения и обеспечение более эффективного и непрерывного обучения

Благодаря персонализированному опыту обучения каждый учащийся получает уникальный образовательный подход, адаптированный к его способностям и потребностям. Это может повысить мотивацию, снизить уровень отсева и помочь учителям лучше понять процесс обучения каждого ученика, что позволит им преподавать более эффективно. Системы, основанные на искусственном интеллекте, дают представление о стилях обучения и прогрессе, что позволяет создавать индивидуальные методы обучения.

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ:

1. Н.А. Нишонбоева, Ж.И. Абдигорова Внедрение цифровых технологий и искусственного интеллекта в системы образования.
2. Абдуллаев, М., Гулямов, С., Аюпов, Р (2020). Цифровая экономика – актуальное направление подготовки кадров.
3. Михаэль Г. Воскоглу, Западно-греческий институт технологического образования. Школа технологических приложений. Кандидат философских наук

BOLALARDA KITOB O‘QISHGA QIZIQISHNI SHAKLLANTIRISHDA ZAMONAVIY SUN’IY INTELLEKT DASTURLARIDAN FOYDALANISHNING PSIXOLOGIK ASOSLARI

Soliyev Mirzoxid Tursunxo‘jayevich
Andijon viloyati PMM Pedagogika va psixologiya
ta’lim texnologiyalari kafedrası o ‘qituvchisi

Аннотация: В статье анализируются возможности и психологические аспекты использования современных программ искусственного интеллекта (ИИ) в процессе развития интереса детей к чтению. Будет рассмотрена роль интереса и мотивации в детской психологии, роль технологий искусственного интеллекта в образовательном процессе, а также научные подходы, основанные на их эффективности.

Ключевые понятия: искусственный интеллект, детская психология, мотивация, чтение, образовательные технологии.

Annotatsiya: mazkur maqolada bolalarda kitob o'qishga qiziqishni shakllantirish jarayonida zamonaviy sun'iy intellekt (SI) dasturlaridan foydalanish imkoniyatlari va uning psixologik jihatlarini tahlil qilinadi. Bolalar psixologiyasida qiziqish va motivatsiyaning o'rni, sun'iy intellekt texnologiyalarining ta'lim jarayonidagi roli va ularning samaradorligi asosida ilmiy yondashuvlar yoritiladi.

Tayanch tushunchalar: sun'iy intellekt, bolalar psixologiyasi, motivatsiya, kitob o'qish, ta'lim texnologiyalari.

Zamonaviy texnologiyalar ta'lim jarayoniga faol integratsiyalashib bormoqda va bu jarayon bolalar ongiga ham sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Sun'iy intellekt dasturlari bolalarning o'qish qobiliyatini rivojlantirish, ularda kitobga bo'lgan qiziqishni shakllantirish uchun katta imkoniyat yaratmoqda [1]. Bolalarda kitob o'qishga bo'lgan qiziqishni rag'batlantirish nafaqat didaktik, balki psixologik jarayon sifatida ham qaralishi lozim. Shu boisdan, SI texnologiyalaridan foydalanish bolalar psixologiyasining asosiy tamoyillariga mos ravishda yo'naltirilishi lozim.

Bolalarda o'qishga qiziqishning psixologik asoslari

Bolalar psixologiyasida qiziqish va motivatsiya asosiy omillardan biri hisoblanadi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, bolalar vizual va interaktiv o'rganish usullariga ko'proq moyillik bildiradilar [2]. Qiziqish va motivatsiyaning rivojlanishi Lev Vygotsky va Jerome Bruner kabi olimlar tomonidan o'rganilgan. Vygotsky ta'lim jarayonida madaniy va ijtimoiy omillarning ahamiyatini ta'kidlagan bo'lsa, Bruner kognitiv rivojlanish nazariyasida faollik va tajribaning rolini ta'kidlaydi [3]. Shu sababli, zamonaviy texnologiyalar yordamida interaktiv kitoblar va SI dasturlaridan foydalanish bolalarning qiziqishini oshirishga xizmat qilishi mumkin.

Sun'iy intellekt texnologiyalarining ta'lim jarayoniga ta'siri

Sun'iy intellektning ta'limdagi ahamiyati zamonaviy pedagogika va psixologiya tadqiqotlarida faol o'rganilmoqda. Howard Gardnerning ko'p intellekt nazariyasiga ko'ra, bolalar turli o'qish uslublari ega bo'lib, SI texnologiyalari bu uslublarni shaxsiylashtirishda muhim vosita bo'lishi mumkin [4]. Hozirgi kunda SI asosida ishlab chiqilgan mobil ilovalar va dasturlar bolalarning o'qish jarayonida individual yondashuvni ta'minlamoqda [5]. Masalan, nutqni tahlil qiluvchi

dasturlar bolalarning qaysi soʻzlarni tez oʻqishini, qaysilarida qiynalayotganini aniqlab, mos ravishda yordam beradi. Shuningdek, virtual hikoya yaratish vositalari bolalarning tasavvurini rivojlantirishga yordam beradi.

Sunʼiy intellekt yordamida bolalarda oʻqishga qiziqishni shakllantirish usullari

1. **Interaktiv oʻquv dasturlari:** SI yordamida moslashtirilgan elektron kitoblar bolalarning yoshiga va bilim darajasiga qarab mos tarkibni tanlaydi [6]. Koʻpgina oʻquv platformalari oʻquvchilarning individual ehtiyojlarini aniqlab, ularga mos darsliklar va mashgʻulotlar taklif qiladi.

2. **Gamifikatsiya va mukofot tizimlari:** SI asosida ishlovchi platformalar bolalarning motivatsiyasini oshirish uchun oʻyin elementlarini qoʻshadi, bu esa ularning kitob oʻqishga boʻlgan qiziqishini orttiradi. Tadqiqotlar shuni koʻrsatadiki, mukofot tizimlari va raqobat ruhidagi oʻyin elementlari bolalarning oʻqishga boʻlgan ragʻbatini sezilarli darajada oshiradi [7].

3. **Shaxsiylashtirilgan tavsiyalar:** SI dasturlari bolalarning qiziqishlari va oʻqish odatlariga asoslangan holda ularga yangi kitoblarni tavsiya qiladi. Amazon, Google va boshqa kompaniyalar tomonidan ishlab chiqilgan SI asosidagi algoritmlar oʻquvchilarga mos kitoblarni tanlashga yordam berishi mumkin.

Xulosa va tavsiyalar

Sunʼiy intellekt texnologiyalarining bolalar taʼlimiga joriy etilishi oʻqishga boʻlgan qiziqishni oshirishga samarali taʼsir koʻrsatishi mumkin. Ayniqsa, interaktiv va moslashtirilgan oʻquv tizimlari orqali bolalarda mustaqil oʻqish odatini shakllantirish mumkin. Kelajakda sunʼiy intellekt vositalarini yanada rivojlantirib, ularni bolalarning psixologik xususiyatlariga moslashtirish taʼlim sohasining ustuvor yoʻnalishlaridan biri boʻlib qoladi. Shu boisdan, taʼlim muassasalari va pedagoglar sunʼiy intellekt imkoniyatlaridan faol foydalanishlari tavsiya etiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Vygotsky, L. S. (1978). Mind in society: The development of higher psychological processes. Harvard University Press.
2. Bruner, J. (1996). The culture of education. Harvard University Press.
3. Mayer, R. E. (2005). The Cambridge handbook of multimedia learning. Cambridge University Press.
4. Gardner, H. (1983). Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences. Basic Books.
5. Gee, J. P. (2003). What video games have to teach us about learning and literacy. Palgrave Macmillan.
6. Luckin, R. (2018). Machine Learning and Human Intelligence: The Future of Education for the 21st Century. UCL Press.